

Till Strålsäkerhetsmyndigheten

Att: Gd Mats Persson, Jimmy Estenberg mfl

Ärende: informations- och samrådsmöte den 19 december om 5G

Vi vill lämna följande synpunkter på agendan för det planerade mötet den 19 december. Vi anser att allmänheten bör ges större möjlighet till insyn i arbetet med riskbedömning av 5G och att den utskickade agendan saknar väsentliga punkter för ett meningsfullt informationsutbyte. Som ett led i detta önskar vi få dessa synpunkter diarieförda. Vi anser att följande måste beaktas inför informations- och samrådsmötet gällande 5G:

1. Full transparens behövs. Vi begär att hela mötet spelas in och att videoinspelning i sin helhet, inklusive presentationer, görs offentliga på myndighetens webbsida. Vi kan konstatera att organisationer verksamma inom området och allmänhet hittills vägrats insyn i de möten SSM har planerat eller genomfört med industri samt forskare, vilket vi anser vara oacceptabelt.
2. Vi saknar deltagande av representanter för Naturvårdsverket och Socialstyrelsen. Detta är även en fråga som i hög utsträckning berör påverkan på växt- och djurliv samt dessutom en medicinsk fråga.
3. Vi ifrågasätter varför en betydande del av mötestiden ska ägnas åt presentation av miljöbalk och strålskyddslag. I stället bör tid prioriteras för att informera om planerna på och fakta kring 5G-utbyggnaden som vi förutsätter att SSM har inhämtat sedan man för över ett halvår sedan började planera denna riskbedömning: tidsplan, frekvenser och utsända effekter, var sändare kommer att placeras, hur nära bostäder, hur många nya sändare/basstationer, hur tät? Vi vill också veta följande: Vilken forskning har studerat hälso- och miljöeffekter av 5G:s koncentrerade mikrovågsstrålning (26 GHz modulerad etc på barn, gamla, särskilt känsliga samt i kombination med redan befintlig strålning)? Vad har man för dialog kring Umeå 5G, KTH 5G, hur har man informerat studenter och anställda i Umeå och på KTH? Vilken (risk)bedömning har SSM gjort inför dessa mer eller mindre igångsatta 5G-experiment?
4. Vi konstaterar att det är otillräckligt med 10 minuter för att informera om riskbedömningens tillvägagångssätt och att det utesluter tidsutrymme för våra frågor. Information behövs om vilka som är huvudansvariga för bedömningen, tidsplanen, hur kommer man att gå tillväga, vilka kommer man att höra och i vilka

skeden? Hur säkerställer myndigheterna att objektivitet och opartiskhet genomsyrar riskbedömningen och att beslutsunderlaget är så komplett som möjligt? Vidare behövs information om hur myndigheterna ser till att allmänheten, vi verksamma organisationer på området, samt politiker och beslutsfattare får full insyn i arbetet med riskbedömningen och naturligtvis det slutliga dokumentet.

5. Vi saknar generellt tidsutrymme för dialog och diskussion.

Sammantaget ser vi detta möte som allt för kort och bristfälligt planerat för att det ska vara meningsfullt för oss att delta. Vi begär att få insyn i hela riskbedömningsprocessen och tillträde till de informations/samrådsmöten där forskning och 5G-utbyggnadens tidsplan och tekniska detaljer diskuteras. Det är också av största vikt att även allmänhet, politiker och beslutsfattare får insyn. Vi uppmanar därför SSM att planera om och senarelägga mötet samt att det genomförs med iakttagande av ovanstående punkter då vi ser fram emot att delta.

Stockholm den 13 december 2018

Vänliga hälsningar

Gunilla Ladberg, Sekreterare Föreningen Vågbrytaren

Mona Nilsson, Ordförande Strålskyddsstiftelsen